

ZE ZASEDÁNÍ RADY ERN

Rada české části Euroregionu Nisa se na 41. zasedání sešla 15. května 1998 v Liberci. Na jednání se členové rady zabývali přípravou ERN na strukturální fondy Evropské unie, využitím prostředků z programu Phare CBC v letech 1998-1999, postupem realizace projektů ERN a činností Agentury regionálního rozvoje NISA. Přijaté závěry pak formulovali ve schváleném usnesení. Zasedání rady se za ministerstvo pro místní rozvoj České republiky zúčastnili Ing. Karel Hrdý

a RNDr. Jiří Horáček, kteří hovořili zejména ke strukturálním fondům a k programu Phare a reagovali na diskusi k těmto projednávaným záležitostem. V závěru jednání vyslovila rada souhlas s návrhy sekretáře ERN Ing. Jaroslava Zámečnicka na vytvoření pracovní skupiny geografický informační systém a na přijetí obce Koberovy v okrese Jablonec nad Nisou za člena Euroregionu Nisa. Nyní se jako obvykle zmíníme o některých projednávaných bodech podrobněji.

Strukturální fondy

Na jiném místě zpravodaje přinášíme podrobné informace o těchto fondech od představitelů Evropské komise v České republice a také podklady k této problematice obdrželi členové rady písemně. V úvodu rozpravy ocenil Ing. Karel Hrdý zájem ERN o problematiku strukturálních fondů, ale Euroregion Nisa považuje za účelové sdružení na rozvoj příhraniční spolupráce a doporučil spolupráci se Severovýchodním sdružením měst a obcí. Uvedl také, že čerpání finančních prostředků od Evropské unie v podobě strukturálních fondů by mělo být již orientováno na budoucí vyšší územní správní celky. V rámci přípravy na uplatnění strukturálních fondů byly vybrány tři mikroregiony, a to Jesenicko, Olomoucko a Mostecko. Liberecko, které bylo v širším výběru, se umístilo až za těmito vybranými mikroregiony, ve kterých by se v současné době měly finanční prostředky z programu Phare měly čerpat již jako ze strukturálního fondu, ale současně by měly splňovat kritéria přeshraniční spolupráce. Předseda české části ERN Václav Pohl vznesl v diskusi požadavek, aby se zástupci z oblasti ERN mohli zúčastňovat přípravných prací na strukturální, které bude ministerstvo pořádat například v podobě seminářů, školení, studijních cest a podobně. V dalších diskusních vystoupeních převládala obava z toho, že dosavadní systém podpory příhraničních regionů pro jejich příhraniční spolupráci bude po zavedení strukturálních fondů poněkud potlačen. Navzdory odmítavému stanovisku zástupců MMR k těmto obavám, doporučil sekretář ERN Ing. Jaroslav Zámečnick zahájit přípravu na strukturální fondy bez ohledu na to, že tato oblast nebyla jako vzorová vybrána. Svůj návrh podložil tím, že již v minulosti se rada ERN několikrát rozhodla přijmout v určitém předstihu některá opatření, což se později ukázalo jako správné.

Využití prostředků Phare CBC

K této části jednání informoval Ing. Jaroslav Zámečnick členy rady o zasedání společného programového a monitorovacího výboru programu Phare CBC v Mostě, který vznesl do Bruselu požadavek, aby z původního záměru na finanční prostředky ve výši 25 miliónů ECU, bylo pro rok 1998 uvolněno alespoň 7 miliónů ECU, a to konkrétně na spuštění tří fondů, a to Fondu malých projektů, Fondu pro obnovu venkova a Fondu pro obnovu lesů.

RNDr. Jiří Horáček z MMR kromě jiného potvrdil, že hlavní část prostředků bude v roce 1998 věnována Fondu malých projektů, zvláště proto, že v oblasti Euroregionu Nisa jsou pravidelně zastoupeny v podobě bilaterálních i bilaterálních. V případě bilaterálních projektů bude navíc přihlédnuto k připomínkách ERN ke kritériu délky hranice ve vztahu k výši přidělených prostředků. Evropská komise námitky uznala, a tak v příslušné směrnici bude jako kritérium původních 80 procent změněno na 50 procent délky hranice. Nově navržený Fond pro obnovu venkova by měl podpořit zejména menší projekty, které Evropská

komise nechce podporovat samostatně, ale i v tomto případě zůstává důležitým bodem přeshraniční efekt takových projektů. Do konce července by se také měl připravit program na rok 1999 tak, aby mohl být vyhlášen již na podzim letošního roku. Z prostředků programu Phare CBC by rovněž měly být financovány Agentury regionálního rozvoje, ovšem i tu je kladen důraz na přeshraniční charakter jejich činnosti.

Z realizace projektu Technická asistence městům a obcím ERN, jak uvedl Ing. Jaroslav Zámečnick, vyplynuly díky působení expertů projektové návrhy měst a obcí do programu Phare CBC, již se zpracováním projektových fiší. Dále Ing. Jaroslav Zámečnick radě navrhl zabývat se popisy i přípravou projektů ERN do Fondu malých projektů. Uvažuje se s těmito projekty: Přeshraniční informační síť, Fond rozvoje příhraničního cestovního ruchu jako obdoba FMP, Fond malých infrastrukturálních projektů jako obdoba Povodňového fondu, Jednací a setkávací centrum Euroregionu Nisa a Příprava Euroregionu Nisa na strukturální fondy.

Postup realizace projektů ERN

Na zasedání rady ERN se již stalo pravidlem sledování postupu realizace projektů, iniciovaných Euroregionem Nisa. Také tentokrát podal informaci ředitel Agentury regionálního rozvoje s.r.o. Ing. Robert Korselt a z ní vyjímáme:

Turistický informační systém, je připravena realizace druhé části projektu, tedy dodávka služeb. Byla zpracována smlouva s vítězem výběrového řízení a nyní se čeká na její potvrzení Evropskou delegací.

Vícejazyčná navigace turistů, je ve stádiu odsouhlasení tendrové dokumentace na infoboxy v Evropské delegatuře. Rozmístění informačních tabulí již bylo projednáno s příslušnými starosty měst a obcí.

Přeshraniční datová síť, je v podobě tendrové dokumentace na dodávku výpočetní techniky předáno na ministerstvo pro

místní rozvoj a do konce roku by mohlo proběhnout výběrové řízení na dodavatele.

Obnova venkova, je projednán se sedmi městy, kterých se týká a na základě dalšího jednání by projekt mohl být spuštěn na podzim tohoto roku.

Technická asistence pracovním skupinám, je projektem v rámci Fondu malých projektů a informací o jeho realizaci poskytl Ing. Jaroslav Zámečnick. Projekt běží již čtvrtý měsíc a Ing. Miroslav Kroutil, který se na jeho realizaci angažuje, již uskutečnil řadu jednání se starosty měst a obcí právě o struktuře a akceschopnosti pracovních skupin. Ukazuje se nutným oživit složení pracovních skupin o členy, kteří budou mít konkrétní důvod v některé z nich působit. Ing. Jaroslav Zámečnick doporučil uskutečnit setkání zástupců pracovních skupin se členy rady ERN.

Hrádek nad Nisou

Agentura regionálního rozvoje NISA

Pracovní plán Agentury regionálního rozvoje NISA na období 1998-2000 obdrželi členové rady písemně a dále o činnosti této instituce Euroregionu Nisa vyslechli od ředitele Ing. Roberta Korselta. ARR vznikla v roce 1966 a její management se člení do čtyř částí.

Obecná - institucionální (ředitel - Korselt, účetní - Veselovská, finance - Kašparová)
Odborná - agenturní (realizace projektů Phare - Kotecký, Boháčová, rozvojová činnost regionu a měst - Kroutil, Kopta, Cermanová - všichni externě, propagace, internet - Pšenička)

Informační - Euro-Info-Centrum (veřejný sektor, města, obce - Drašnar, privátní sektor - externě OHK Liberec)

Vedlejší - regionální fondy (FMP, příprava projektů - Kazderová, realizace projektů - Hamplová, Fond malých infrastrukturálních projektů, realizace projektů - Kotasová)

U S N E S E N Í ze zasedání rady Euroregionu Nisa

Bere na vědomí

- 1) informace o zasedání společného programového a monitorovacího výboru a vytvoření 3 fondů (Fond na obnovu venkova, Fond na obnovu lesů a Fond malých projektů)
- 2) přípravné návrhy projektů z jednotlivých měst a obcí do programu Phare 1998 a 1999
- 3) program činnosti Agentury regionálního rozvoje Nisa na rok 1998-2000
- 4) informaci o přípravách ČR na strukturální fondy Evropské unie a rozhodla o zahájení přípravy území Nisa na strukturální fondy EU.

Ukládá

- 1) kanceláři Euroregionu Nisa připravit harmonogram prací korespondující se současnými aktivitami ve vybraných mikroregionech Most, Olomouc a Jesenicko a pověřuje předsedu Václava Pohla prověřit požnost spolupráce se Severočeským regionálním sdružením obcí a Agenturou regionálního rozvoje Nisa na koordinaci postupu
- 2) pověřuje předsedu ERN projednat s OkÚ Liberec možnost vložení nemovitého majetku jako podíl státu případně hledat jinou formu získání tohoto objektu.

Souhlasí

- 1) s přípravou pěti projektů (fondů) a ukládá kanceláři Euroregionu Nisa do příštího zasedání rady zpracovat podrobné poklady k projednání.

Schvaluje

- 1) návrh projektů ERN do Fondu malých projektů
 - a) Prezentační panely ERN
 - b) Rozvojový koncept turistických stezek ERN
 - c) Výroční zpráva ERN 1001-1997
 - d) Infolisty ERN

Některá místa v jednotlivých činnostech jsou dosud neobsazená. ARR se dále zabývá tlumočnickou a překladatelskou činností, činností vydavatelskou, propagační a reklamní. V loňském roce činil obrát 2,5 miliónů korun letos se předpokládá 6-7 miliónů korun.

Členy rady rovněž informoval o postupu prací na rekonstrukci budovy v Jablonecké ulici, kde by mělo vzniknout jednací a setkávací centrum ERN. Uvažuje se s možností vstupu státu (zastoupeném OkÚ) do ARR formou vkladu budovy do majetku ARR.

Schválené projekty pro třetí kolo FMP

Pro třetí kolo Fondu malých projektů byly na doporučení hodnotitelské komise schváleny radou české části Euroregionu Nisa z přihlášených schváleny následující:

Název projektu

Žadatel

Dvoustranné:

Staročeské turnovské trhy
Tanvaldské slavnosti
30 let v kopačkách
Evropský den otevřených dveří v Loretě
Benefiční koncert a výstava děl na Grabštejně
Jízda historických vozidel
Florian cup
Mezinárodní soutěž hasičských sborů
Mezinárodní dětský hasičský tábor Všemily
Českoněmecká výměna mládeže 1998
Manažerský kurs Podnikatelka 2000
Přeshraniční spolupráce školy

Spolek přátel Okresního muzea Českého ráje
Městský úřad Tanvald
TJ Jiskra Višňová
Nadace Loreta Rumburk
Obecní úřad Chotyně
Veteran car club NISA Liberec
Sbor dobrovolných hasičů Šluknov
Sbor dobrovolných hasičů Frýdlant
Sdružení hasičů Varnsdorf
Základní škola Husova Liberec
Okresní hospodářská komora Liberec
Střední odborná škola gastronomie a služeb Na svahu Liberec
Suchopýr - lesní školky Liberec
Městský úřad Tanvald
Městský úřad Jablonec nad Nisou
Duchovní centrum Polevsko
Okresní hygienická stanice Česká Lípa
Svaz důchodců Jablonec nad Nisou
Kulturní sdružení Frýdlant
Městský úřad Šluknov
Městský úřad Hrádek nad Nisou
Rodičovské sdružení při ZŠ Smržovka
Školní sportovní klub ZŠ Janov n.N.
Dům dětí a mládeže Nový Bor
Nadace Business School Liberec
Okresní hygienická stanice Česká Lípa
Obecní úřad Krompach
Obecní úřad Krompach

Lesní vzdělávací středisko
Lidové slavnosti
Jablonecké podzimní slavnosti
Podstatu máme stejnou, je jí láska
Sexuální výchova žáků 9. tříd ZŠ
Výměnná kulturní spolupráce
Setkání mladých výtvarníků a hudebníků
Hudba spojuje národy
Přeshraniční spolupráce mateřských škol
Výměnné pobyty dětí a pedagogů
Sportovní a kulturní akce
Přátelství
Speciální semináře pro podnikatele v ERN
Studie nemocnosti obyvatel ERN-1. etapa
Péče o kulturní památky v Krompachu
Studie plynofikace obcí Krompach a Mařenice

Třístranné:

Vložený závod ERN v orientačním běhu
EUREGIO 1998-sportovní hry dětí a mládeže
Mezinárodní lehkotletické závody Mladá Evropa
Mezinárodní žákovský fotbalový turnaj
Junior NORTH CUP 98
Seminář regionální žurnalistiky Jablonec 98
Česko-německo-polská spolupráce hasičských sborů
„Dát Evropě duši“-život v Euroregionu Nisa

Tělovýchovná jednota Turnov
Tělovýchovné organizace Liberec
TJ LIAZ Jablonec nad Nisou
Fotbalový klub Rumburk
TJ LIAZ Jablonec nad Nisou
Kulturní nadace Rychnova u Jablonce
Sbor dobrovolných hasičů Hrádek nad Nisou
Náboženská obec církve české husitské Hrádek nad Nisou
Městský úřad Jablonec nad Nisou
FOKUS-Myklub Liberec
Pěvecké sdružení ZŠ Nad školou Liberec
OS STYLKLAB Varnsdorf
Městská knihovna Rumburk
Technická univerzita Liberec
Regionální sdružení ERN Liberec
Regionální sdružení ERN
Regionální sdružení ERN
Městský úřad Frýdlant
Městský úřad Jablonec nad Nisou

Mezinárodní EKO seminář 98
Týden pro duševní zdraví 1998
EUROCHOR
Pohár Euroregionu Nisa
Knihovny bez hranic
Koordinace odborných sekcí
Infolisty ERN
Rozvojový koncept turistických stezek ERN
Výroční zpráva ERN 1991-1998
Turistický průvodce
Společná prezentace ERN na veletrzích ČR

Předpokládané náklady na realizaci uvedených projektů dvoustranných činí celkem téměř 108 tisíc ECU a z toho bude z příspěvku Phare hrazeno 86 tisíc ECU. Náklady na třístranné projekty se předpokládají ve výši zhruba 110 tisíc ECU a z toho bude více než 94 tisíc ECU hrazeno z prostředků Phare.

Energetický koncept české části Euroregionu Nisa (dále EK ERN) vychází ze zadávacích podkladů obchodní veřejné soutěže vyhlášené MŽP ve spolupráci se SFŽP a z obsahového vymezení energetické koncepce Euroregionu Nisa, které bylo zadáno Euroregionem Nisa, regionálním sdružením měst a obcí.

Energetické koncepty by se měly v souladu se stávající a připravovanou legislativou stát jedním z nástrojů snižování spotřeby paliv a energií a zlepšování stavu životního prostředí.

Velikostí území a rozsahem interdisciplinárního řešení se jedná o ojedinělý projekt energetického rozvoje v ČR.

Charakteristika energetického konceptu

Výstupem EK ERN je modelové řešení energetického rozvoje (otevřený expertní model) i statická prezentace hlavních energeticko-ekonomických a ekologických jevů. Výstupem řešení je i návrh energetického managementu a popis možných způsobů finančního zabezpečení energetického rozvoje.

EK ERN poskytuje následující informace týkající se energetického rozvoje regionu:

- » Informace týkající se územní struktury regionu a související s energetickým rozvojem regionu - geografický informační systém (GIS).
- » Energetická statistika, struktura stávajících energetických systémů, struktura celkové stávající spotřeby paliv a energií a struktura stávajících potřebných energetických příkonů.
- » Dostupnost paliv a energií pro zabezpečení energetické potřeby obcí a měst ERN do roku 2015 ekologicky únosným způsobem.
- » Analýza systémů CZT.
- » Ideový návrh rozhodujících zdrojů REZZO 1.
- » Ideový návrh rozvoje hlavních energetických systémů využívajících zkapalněných uhlovodíkových plynů (propan, propan-butan) a nízkosírných topných olejů.
- » Specifikace možného uplatnění kogenerační výroby elektřiny a tepla.
- » Celkový potenciál využití biomasy v okresech regionu.
- » Prognóza dlouhodobého vývoje ekonomického prostředí ČR včetně vývoje cen paliv a energií.
- » Informace o ekonomické náročnosti zabezpečení energetické potřeby.
- » Strategie energetického rozvoje ERN do roku 2015.
- » Vliv energetického rozvoje na životní prostředí ERN.
- » Specifikace prioritních projektů energetického rozvoje.
- » Organizační zabezpečení energetického rozvoje ERN a návrh energetického managementu ERN.
- » Způsoby finančního zabezpečení energetického rozvoje ERN, možnosti získávání finančních prostředků ze SFŽP, finančních prostředků v rámci Programů státních podpor při snižování spotřeby paliv a energie v ČR, z Fondu energetických úspor PHARE ESF, od tuzemských bankovních institucí a z mezinárodních zdrojů financování a podpory energetického rozvoje.

Základní informace o Euroregionu Nisa

Euroregion Nisa leží v oblasti trojmezí, kde se stýkají hranice České republiky, Spolkové republiky Německo a Polské republiky. Česká část zaujímá s okresy Liberec, Jablonec n.N., Česká Lípa, Semily a Děčín (Sluknovsko) asi 5% rozlohy českého státu. K německé části se řadí saské zemské okresy Bautzen, Hoyersverda, Kamenz, Dolnoslezský - Hornolužický okres, okres Löbau - Zittau a svobodné město Görlitz, které společně tvoří asi 24% rozlohy spolkové země Sasko. Do polské části spadá celé vojvodství Jelenia Góra včetně několika obcí vojvodství Zielona Góra.

Vytvoření ERN vzniklo z potřeb navázání užších vztahů mezi ČR, PR a SRN na způsob již vzniklých regionů v Evropě. Členové Euroregionu mimo jiné společně usilují o zvyšování životní úrovně obyvatel v návaznosti na pohraniční styk a turistiku; zachování a zlepšování životního prostředí; vzájemnou spolupráci v otázkách územního plánování; rozvoj a zlepšování

infrastruktury přesahující hranice; rozvoj a spolupráci při likvidaci požárů a přírodních katastrof; rozvoj a spolupráci v oblasti sociální a kulturní i v oblasti mezilidských vztahů.

Rozloha a počet obyvatel ERN:

česká část	3545 km ²	479 tisíc
německá část	4377 km ²	694 tisíc
polská část	3369 km ²	446 tisíc
celkem	11291 km²	1.6 milionu

Hlavním průmyslovým odvětvím české části ERN je výroba skla (Preciosa Jablonec n.N., Crystalex Nový Bor), těžký průmysl (LIAZ Jablonec n.N., Elitex Jablonec n.N.), textilní průmysl (Textilana Liberec, Seba Tanvald, Kolora Semily), výroba stavebních materiálů (Severokámen Liberec) a gumárenský průmysl (Vulkan Hrádek n.N.). Česká část Euroregionu patří mezi významné oblasti cestovního ruchu a rekreace v České republice.

Energetická statistika

V rámci zpracování této části EK ERN byla vytvořena primární energetická databáze pro všechny obce a města regionu. Tato energetická databáze tvořila základ pro modelování spotřeby energií a příslušných nákladů. Ve formě databázového výstupu jsou rovněž dostupné doprovodné energetické údaje a údaje týkající se znečištění ovzduší - aktualizace REZZO 1,2 (vytvoření registru kotelen), registr trafostanic, registr regulačních stanic, registr výměňkových stanic, pasportizace systémů centrálního zásobování teplem (SCZT), údaje o sítích elektrické energie a rozvodech zemního plynu.

Modelové prostředí

Řešení EK ERN je založeno na vytvoření a využití relačního energetického modelu (REM) a relačního imisního modelu (RIM).

Relační energetický model

Na základě potřeby aktivního územního řešení energetického rozvoje v podmínkách tržního hospodářství ČR a s ohledem na poznatky získané při sběru dat byla navržena struktura relačního energetického modelu a provedeno modelování energetického rozvoje regionu a jeho částí v pětiletých obdobích do roku 2015, přičemž základním prvkem byla obec.

Získané poznatky ukázaly na poměrně dostatečnou predikovatelnost energetického rozvoje ve sféře maloodběru energií, zatímco ve sféře velkoodběru je situace zcela jiná. Většina podnikatelských subjektů obtížně formuje svůj další výhled s více jak 5ti-letým časovým horizontem, a tím i předpokládanou energetickou potřebou. Navíc byla sféra velkoodběru vzhledem k dostupnosti dat presentovatelná v úplné struktuře paliv a energií až na úrovni okresu.

Jádrem řešení energetického rozvoje, a tím i REM, je expertní modul vycházející z údajů primární energetické databáze. Součástí modulu jsou vlastní varianty energetického rozvoje regionu a jeho částí (modelování) i další odpovídající datové soubory.

Hlavní věcné úrovně modulu tvoří:

- » Struktura stávající spotřeby paliv a energií.
- » Rozvoj (změna) struktury spotřeby paliv a energií v 5-ti letých

- » období do roku 2015.
- » Varianty energetického rozvoje v 5-ti letých obdobích do roku 2015.
- » Vyhodnocení optimální strategie a variant energetického rozvoje.

Rozvoj **struktury** spotřeby paliv a energií (maloodběr) je navržen ve dvou strategiích rozvoje energetické poptávky a je uplatněn v následujících základních kategoriích s ohledem na energetickou infrastrukturu obcí a měst a požadavky na kvalitu životního prostředí:

- » Obce bez rozvodu zemního plynu a bez SCZT.
- » Obce s rozvodem zemního plynu a se SCZT.
- » Obce s rozvodem zemního plynu.
- » Obce s předpokladem významnějšího využití biomasy.
- » Ostatní obce se specifickou strukturou spotřeby paliv a energií (např. vysoký stupeň elektrizace, plynofikace ap.).

Varianty energetického rozvoje jsou modelovány na základě územního rozvoje a realizace energetických úspor.

Vyhodnocení optimální strategie a variant energetického rozvoje je realizováno na základě jejich ekonomické dostupnosti za celé období do roku 2015 s kritérii:

- » Ekonomická náročnost rozvoje místní energetické infrastruktury.
- » Ekonomická náročnost opatření paliv a energií pro konečného spotřebitele.
- » Ekonomická náročnost realizace programů úspor paliv a energií pro konečného spotřebitele.

Při vyhodnocování je zohledněna ekologická únosnost a respektován vývoj makro-ekonomického prostředí ČR i vývoj cen paliv a energií.

Způsob modelování umožňuje měnit veškeré vstupní údaje i okrajové podmínky, tudíž zohlednit odchylky konkrétního energetického rozvoje. Je zřejmé, že tento princip a struktura REM včetně expertního modulu zaručuje uplatnění vlivu všech rozhodujících faktorů ovlivňujících energetický rozvoj.

V současné době je REM použitelný v profesionálním (řešitelském) prostředí a předpokládá vzhledem k aplikaci některých expertních přístupů účast energetického managementu ERN. Do jeho oficiálního ustavení je proto nutné spolupracovat s řešitelským týmem.

Relační imisní model

RIM je statistický model integrující problematiku znečištění ovzduší do prostředí REM a geografické databáze GIS. RIM aplikuje výpočet rozptylu znečišťujících látek do ovzduší z energetických zdrojů podle metodiky Bubníka a Koldovského.

Struktura vstupních dat:

- » Větrné růžice a rozptylové podmínky podle stabilizní klasifikace Bubníka a Koldovského (výška 10m nad povrchem, 5.tř. stability, 8 směrů větru).
- » Provozně-technická dokumentace zdrojů REZZO1, 2.
- » Emisní faktory 1996.
- » Výsledky sčítání lidu, domů a bytů.
- » Bilanční část REM.
- » Odhad provozu REZZO3D z energetických potřeb území.
- » Výsledky měření AIM.
- » Model výškových poměrů.
- » Územně identifikační registr regionu.

Struktura výstupních dat:

- » Emisní mapa.
- » Imisní mapa vypočteného ročního průměru.

Pomocí modelů REM a RIM lze přehledně prezentovat v GIS výsledky energetického rozvoje v ERN, jejich vzájemné souvislosti, a sledovat vliv hlavních faktorů na realizaci energetického rozvoje.

Současná struktura spotřeby paliv a energií

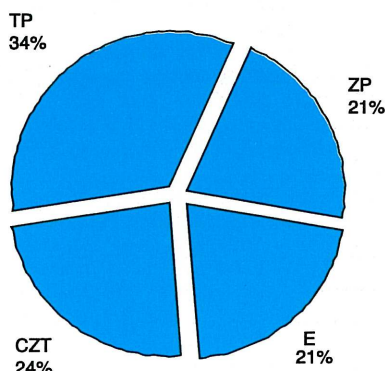
MO maloodběr
VO velkoodběr

ZP zemní plyn
E elektrická energie
CZT centrální zásobování teplem
TP tuhá paliva
TP_e tuhá paliva ekologická
TTO těžké topné oleje
TO_e topné oleje ekologické
KP (zsb.) kapalná paliva / zásobníkové systémy
BM biomasa

Celková spotřeba

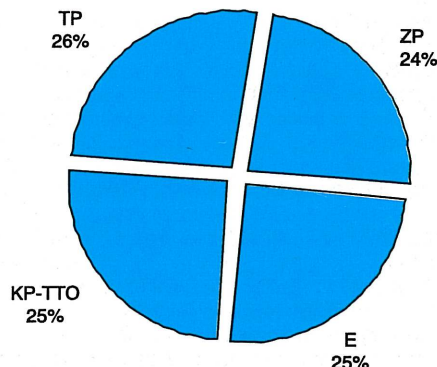
- » Z celkové spotřeby energie v ERN má největší podíl okres Liberec a Česká Lípa, nejnižší okres Děčín.
- » Z jednotlivých druhů paliv a energie je nejvyšší spotřeba TP. Hodnota spotřeby převyšuje celostátní průměr (25% ČR). Spotřeba ZP a E je velmi blízká.
- » Jediným okresem, kde je spotřeba TP nižší, než spotřeba ZP, je Jablonec n/Nisou.
- » Z hlediska spotřeby TP je nejhorší ve srovnání s ostatními okresy okres Děčín.
- » TTO jsou značnou měrou využívány v okrese Liberec, velmi malé je využití v okr. Semily a Děčín.
- » Zřejmý je prakticky nulový podíl využití biomasy, zásobníkových systémů na zkapalněné plyny a alternativních zdrojů energie vůbec.

MO - ERN celkem

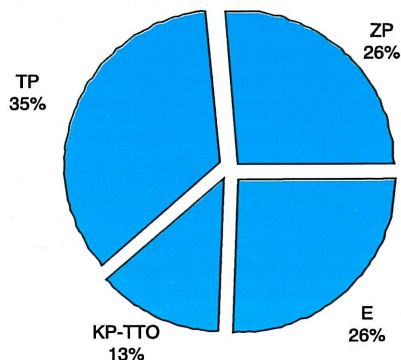
MO (TJ)						stav (1995)
Okres	ZP	E	CZT	TP	Σ	
Česká Lípa	448	706	830	1508	3491	
Děčín (Šluknovsko)	300	352	290	829	1771	
Jablonec n.N.	977	552	831	745	3105	
Liberec	1196	1025	1747	1576	5544	
Semily	440	788	178	1067	2472	
ERN	3361	3423	3875	5724	16383	

VO - ERN celkem

VO (TJ)	stav (1995)				
Okres	ZP	E	CZT	TP	Σ
Česká Lípa	1049	1211	634	667	3560
Děčín (Šluknovsko)	69	320	1060	180	1629
Jablonec n.N.	895	472	429	801	2598
Liberec	870	1006	960	1597	4434
Semily	576	579	557	291	2002
ERN	3458	3588	3641	3536	14223

MO + VO - ERN celkem

MO + VO (TJ)	stav (1995)				
Okres	ZP	E	CZT	TP	Σ
Česká Lípa	1496	1916	2142	667	6221
Děčín (Šluknovsko)	369	673	1888	180	3110
Jablonec n.N.	1873	1024	1174	801	4872
Liberec	2068	2031	2537	1597	8230
Semily	1016	1367	1624	291	4297
ERN	6819	7010	9365	3536	28730

Velkoodběr

- » Nejvyšší spotřebu ve sféře VO vykazuje okres Liberec a Česká Lípa, nejnižší Děčín.
- » Z celkové spotřeby v této sféře má největší zastoupení spotřeba TP, hodnoty spotřeby ZP, E, TTO a TP si však jsou velmi blízké. Spotřeba TP je pod celostátním průměrem (37% ČR), využití TTO překračuje republikové hodnoty (14% ČR).
- » Ve spotřebě TP jednoznačně dominuje okres Děčín. Oproti tomu v okresech Jablonec n/Nisou a Česká Lípa je spotřeba ZP vůči TP zhruba dvojnásobná. V okresech Liberec a Česká Lípa je i značný podíl spotřeby E.

Maloodběr

- » Největší podíl na celkové spotřebě má okres Liberec.
- » Největší zastoupení z celkové spotřeby mají TP, následovaná spotřebou CZT. Hodnoty spotřeby ZP a E jsou řádově srovnatelné s CZT.
- » Vysoký podíl spotřeby TP vůči ZP je v okrese Semily, Česká Lípa a Děčín. V okrese Jablonec n/Nisou je zjevný vysoký stupeň plynofikace, kdy spotřeba ZP převyšuje spotřebu TP. Rovněž hodnoty spotřeby CZT v tomto okrese překračují hodnoty TP. Značný stupeň plynofikace je i v okrese Liberec, zde však dominuje CZT. Nejnižší využití CZT je v okrese Semily.

Z výše uvedeného přehledu vyplývá:

- » Celková spotřeba TP v ERN ve sféře VO je relativně uspokojivá, jsou však značné rozdíly mezi jednotlivými okresy (vysoké hodnoty spotřeby ZP v okr. Česká Lípa, vysoké hodnoty spotřeby TP v okr. Děčín).
- » Celková spotřeba TP ve sféře MO je vysoká, přes příznivé hodnoty spotřeby v okresech Jablonec n/Nisou a Liberec.

Prognóza spotřeby

V rámci prognózy rozvoje regionu a jeho energetické poptávky bylo území regionu rozděleno na 15 oblastí (mikroregionů). Tyto oblasti jsou vymezeny geografickými, energetickými, hospodářskými, demografickými i historickými faktory. Každá oblast má tudíž specifické předpoklady rozvoje, jejichž význam byl zohledněn i při prezentaci výsledků konceptu.

Vývoj struktury spotřeby byl vyhodnocen jednotlivě pro každou obec ve dvou základních strategiích vycházejících z reálných předpokladů rozvoje rozvodných energetických systémů a energetických zdrojů včetně zásobníkových energetických zdrojů využívajících uhlovodíkové plyny a nízkosírnaté lehké topné oleje.

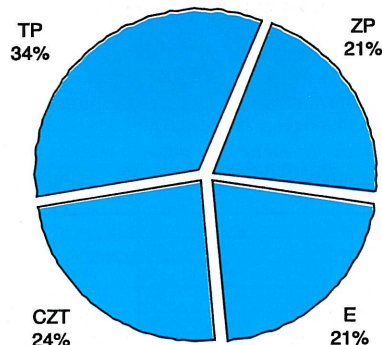
V rámci těchto základních strategií byla zhodnocena varianta stagnační zachovávající současný stav (rok 1995) a varianta rozvojová (aplikace územního rozvoje a energetických úspor). Vybrána pak byla strategie s nižšími náklady.

Prognóza spotřeby k roku 2015

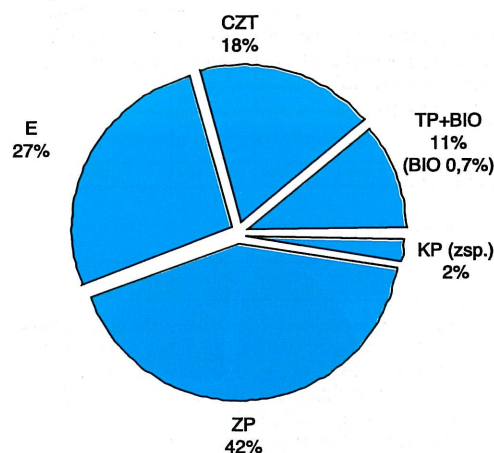
Prognóza spotřeby paliv a energií je dále popsána s ohledem na rozsah tohoto materiálu a velikost konceptem řešeného území pouze pro ERN jako celek.

STAV

MO - ERN celkem

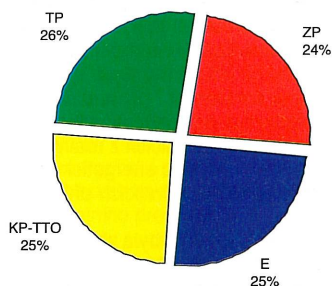

VÝHLED MO - ERN celkem

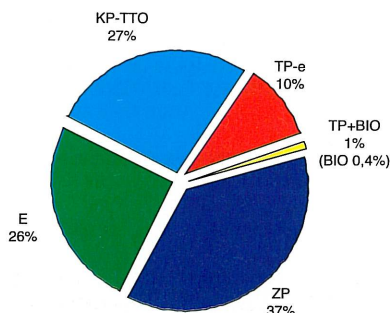

MO - ERN celkem						
Okres	ČL	Dě	JN	LB	Se	ERN
Stav (1995)						
ZP	448	300	977	1196	440	3361
E	706	352	552	1025	788	3423
CZT	830	290	831	1747	178	3876
TP	1508	829	745	1576	1087	5724
KP (zab.)	0	0	0	0	0	0
BM	0	0	0	0	0	0
Σ	3491	1771	3105	5544	2472	16383
Výhled (2015)						
ZP	1528	831	1580	2696	1065	7699
E	1031	518	880	1479	1015	4923
CZT	725	397	611	1278	262	3272
TP	457	212	277	707	209	1862
KP (zab.)	106	22	43	96	78	345
BM	11	0	29	17	76	133
Σ	3857	1980	3420	6272	2706	18234

STAV VO - ERN celkem

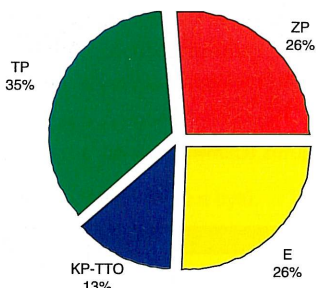

VÝHLED VO - ERN celkem

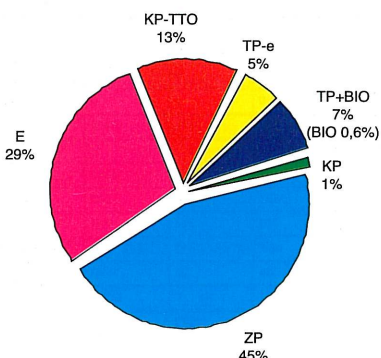

MO - ERN celkem						
Okres	ČL	Dě	JN	LB	Se	ERN
Stav (1995)						
ZP	448	300	977	1196	440	3361
E	706	352	552	1025	788	3423
TP	830	290	831	1747	178	3875
TTO	1508	829	745	1576	1067	5724
BM	0	0	0	0	0	0
Σ	3560	1629	2598	4434	2002	14223
Výhled (2015)						
ZP	1332	683	1080	1453	776	5325
E	1191	313	461	994	540	3500
TP	40	1	15	18	18	91
TP_e	247	415	166	387	197	1413
TO_e	752	181	813	1767	295	3808
BM	18	0	3	5	25	50
Σ	3580	1592	2540	4625	1850	14187

STAV MO + VO - ERN celkem

VÝHLED MO + VO - ERN celkem

MO + VO - ERN celkem						
Okres	ČL	Dě	JN	LB	Se	ERN
Stav (1995)						
ZP	1496	369	1873	2066	1016	6819
E	1916	673	1024	2031	1367	7010
TP	2142	1888	1174	2537	1624	9365
TTO	667	180	801	1597	291	3536
BM	0	0	0	0	0	0
Σ	6221	3110	4872	8230	4297	26730
Výhled (2015)						
ZP	2859	1514	2661	4149	1841	13024
E	2222	831	1341	2473	1555	8423
TP	497	212	292	724	227	1953
TP_e	247	415	166	387	197	1413
TO_e	752	181	813	1767	295	3808
KP (zsb.)	106	22	43	96	78	345
BM	29	0	32	22	101	184
Σ	6713	3175	5349	9620	4294	29149

Celková spotřeba - 2015

- » Předpokládáné celkové zvýšení spotřeby činí 9%.
- » Zvýšení spotřeby ZP dosahuje dvojnásobku spotřeby současného stavu.
- » Předpokládáná spotřeba E je vyšší oproti současnosti o 20%.
- » Pokles spotřeby TP se předpokládá ve výši 64%. Spotřeba TP bude ze 42% kryta TP_e.
- » Předpokládá se náhrada TTO za TO_e. Spotřeba mírně stoupne.
- » Předpokládá se využití KP(zsb.) a BM. Při modelování byly zohledněny pouze lokality (obce, města) s reálnou možností využití BM v současné době. V porovnání s ostatními druhy energie je tedy spotřeba BM pouze 0,6% z celkové spotřeby. Potenciál využití BM v území je zpracován formou mapového digitalizovaného výstupu.

Velkoodběr - 2015

- » Uvažuje se o mírném poklesu celkové spotřeby.
- » Spotřeba ZP se zvýší 1,5 krát.
- » Spotřeba E zůstane zhruba ve stejné úrovni (mírný pokles).
- » Spotřeba TP se předpokládá 2,4 krát nižší, z toho 90% bude zastoupeno TP_e.
- » Předpokládá se náhrada TTO za TO_e. Spotřeba mírně stoupne.
- » Využití BM okolo 0,4% z celkové spotřeby.

Maloodběr - 2015

- » Nárůst celkové spotřeby o 11%.
- » Zvýšení spotřeby ZP dosahuje 2,3 násobku spotřeby současného stavu.
- » Zvýšení spotřeby E činí 1,4 násobek současné spotřeby.
- » Spotřeba TP dosáhne poloviční úrovně spotřeby v současné době.
- » Předpokládáné využití KP(zsb.) dosáhne 2%, BM 0,7%.
- » Dojde k omezení spotřeby z CZT, pokles činí 5%.

Z výše uvedeného přehledu vyplývá:

- » Nepředpokládá se rozhodující měrou vyšší celková spotřeba paliv a energií, ke změnám dochází hlavně ve struktuře spotřeby.
- » Předpokládá se značné snížení spotřeby TP, zejména ve sféře MO, a využití TP_e.
- » Dojde ke zvýšení spotřeby E a ZP. Hodnota spotřeby ZP je vysoká hlavně ve sféře MO. Toto zvýšení je v relaci se snížením spotřeby z CZT vzhledem k výhodnější ceně ZP.

Základní výsledky řešení energetického konceptu

Koncepce energetického rozvoje české části ERN vychází ze státní energetické politiky ČR, jejíž hlavní zásady jsou vysoká efektivnost využívání paliv a energií, minimalizace emisí škodlivin do ovzduší a ekonomická dostupnost a časová únosnost energetického rozvoje.

Návrh energetického rozvoje dále zohledňuje:

- » Charakter jednotlivých územních celků regionu.
- » Stávající způsob zabezpečování energetické poptávky na území regionu.
- » Předpoklady regionu pro jeho energetický rozvoj.
- » Stávající stav poškozování životního prostředí v regionu a výskyt chráněných oblastí.

Zásady energetického rozvoje

Na základě výše uvedených vstupních podmínek energetického rozvoje je formulován soubor opatření, které je nezbytné realizovat, aby došlo k uskutečnění optimálního středně a dlouhodobého energetického rozvoje v jednotlivých obcích a městech ERN.

Realizace optimálního energetického rozvoje spočívá v respektování následujících opatření:

- » Realizace programů úspor paliv a energií.
- » Využívání potenciálu obnovitelných forem energie na území ERN, především biomasy.
- » Využívání ekonomicky dostupných progresivních energetických technologií, především pro kombinovanou výrobu tepla a elektrické energie.
- » Vytěšňování neekologických tuhých paliv.
- » Ke snížení emisí škodlivin do ovzduší u malých obcí s rozptýlenou zástavbou a nepříznivými mikroklimatickými podmínkami, u kterých je plynofikace a využití systémů CZT ekonomicky nedostupné, využívat pro vytápění a přípravu TUV zkapalněných uhlovodíkových plynů (propan, propan - butan) nebo nízkosirnatých lehkých topných olejů s využitím zásobníkových systémů.
- » Analyzovat výhodnost použití SCZT pro konečného spotřebitele.
- » Energetický rozvoj zabezpečovat na principu energeticko - ekologicko - ekonomicky optimálního středně a dlouhodobého energetického rozvoje větších územních celků (oblast, okres, ERN).
- » Realizovat optimální varianty energetického rozvoje.
- » Řešit energetický rozvoj obcí a měst jako součást projektu jejich územního rozvoje.
- » Řešit rozvoj plynofikace a elektrizace malých obcí v rámci jednotlivých oblastí, aby se zvýšila ekonomická dostupnost tohoto rozvoje.
- » Vhodně využívat možností externího financování energetického rozvoje obcí a měst.
- » Ustanovit energetický management ERN.
- » Využívat činnost energetického managementu ERN k minimalizaci nákladů na řešení a realizaci optimálního energetického rozvoje a ke koordinaci energetického rozvoje obcí a měst i v rámci jejich jednání s rozvodnými energetickými společnostmi a ostatními dodavateli paliv a energií.
- » Dostatečně, nejlépe prostřednictvím energetického managementu regionu, informovat všechny obce a města o postupu při řešení a realizaci energetického rozvoje s cílem maximálně využít všech již dosažených výsledků a poznatků.

Specifikace prioritních projektů

Dále uváděné návrhy prioritních projektů jsou formulovány z pohledu řešitele EK ERN. Je nezbytné, aby po jejich aktualizaci a upřesnění v průběhu následných jednání s vlastníky a provozovateli energetických zdrojů, po jednáních s příslušnými kompetentními orgány obcí a měst a se zastupci ERN, došlo k jejich konečnému upřesnění.

- » Aktivace realizace programů úspor paliv a energií v ERN - postupně / od r. 1998.
- » Optimální využití kogenerační výroby elektřiny a tepla v okresech ERN, nabídkové řízení k získání vhodných dodavatelů na základě specifikace možného uplatnění kogenerační výroby elektřiny a tepla v okresech ERN - postupně / od r. 1998.

- » Využití biomasy v ERN, především dřevního odpadu a fytomasy - navržení studie využití biomasy / 1999.
- » Využití typových řešení zásobníkových energetických zdrojů s uplatněním zkapalněných uhlovodíkových plynů a nízkosirnatých topných olejů v podmínkách ERN - konkurzní řízení pro do davatele / 1998.
- » Rekonstrukce a modernizace systémů CZT v souladu s návrhy rozvoje systémů CZT - postupně / od r. 1998.
- » Ideové návrhy na modernizaci zdrojů REZZO 1 podle aktuálních priorit jednotlivých okresů - postupně / od r. 1998.
- » Aktualizační studie využití tepla ze zdroje Turow / 1998.
- » Spalovna Liberec, optimalizace vstupních energetických vsázek na bázi TDO a biomasy - optimalizace využití tepla / 1998.

Vliv energetického rozvoje na životní prostředí

Vliv energetického rozvoje na životní prostředí ERN je vyhodnocen

- » Vývojem spektra emisí škodlivin do ovzduší (uplatnění rozvojové varianty energetického rozvoje).
- » Relačním imisním modelem.

Emise

Varianta energetického rozvoje s uplatněním programů úspor paliv a energií pro vytápění bytových jednotek a vytěšňování tuhých paliv i při nárůstu celkového objemu energie v konečné spotřebě umožňuje docílit v rámci jednotlivých okresů celkové snížení emisí o 12 - 69 %.

Z výsledků vlivu energetického rozvoje na snížení emisí škodlivin do ovzduší vyplývá, že celkově v rámci ERN je možné snížit emise škodlivin o 66% u CO o 56 % u TL, o 40 % u SO₂ a o 17 % u NO_x.

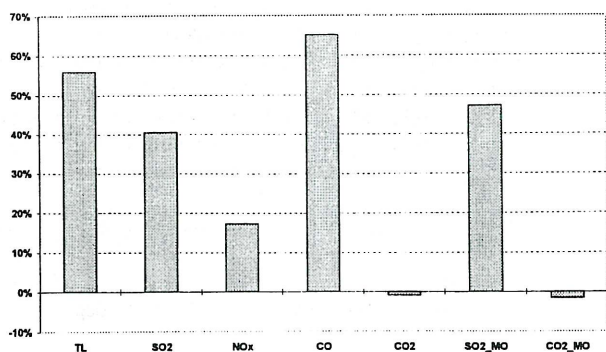
K celkovému snížení emisí CO₂ nedochází vlivem rozvoje obcí a měst a jenom částečným uplatněním programů energetických úspor a nízkému celkovému uplatňování obnovitelných forem energie. U okresů Jablonec n/Nisou a Semily se však pokles emisí CO₂ předpokládá.

V rámci zpracování v GIS existují emisní mapy, které jsou k dispozici u řešitele.

Další vlivy předpokládaného energetického rozvoje na životní prostředí jsou zřejmé z následující tabulky a) grafů.

MO + VO - ERN celkem						
Okres	ČL	Dě	JN	LB	Se	ERN
Stav (1995)						
TL	2875	2761	1330	2833	1622	11422
SO ₂	4768	3517	3617	7657	2619	22178
NO _x	978	583	900	1747	534	4742
CO	4233	2626	2073	4383	2886	16200
CO ₂	297827	158140	271405	460932	180231	1368535
SO ₂ _MO	2733	1368	1770	3788	1227	10886
CO ₂ _MO	161554	82248	148102	262125	97668	751697
Výhled (2015)						
TL	1271	1234	627	1346	555	5032
SO ₂	2773	815	1395	299852	1254	162303
NO _x	815	420	761	1526	401	3923
CO	1395	813	813	1999	624	5644
CO ₂	299852	158986	266180	485905	169599	1380521
SO ₂ _MO	1254	638	1062	2339	469	5762
CO ₂ _MO	162303	84802	145849	275603	95027	763584

Předpokládané procento celkového snížení emisí škodlivin do ovzduší v roce 2015 vzhledem k výchozímu stavu:

Imise

Imisní zátěž území způsobená SO2 byla modelována prostřednictvím RIM a existuje ve formě mapového digitalizovaného výstupu.

Energetický management

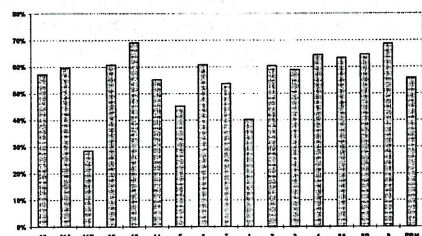
Z výsledků řešení EK ERN je zřejmá nutnost uplatnění principu ekonomicky zdůvodnitelného a ekologicky únosného energetického rozvoje. Vzhledem k územně rozsáhlé struktuře a dlouhé životnosti energetických systémů a vzhledem k tomu, že investiční náročnost modernizace rozvoje a ekologizace energetických systémů a opatřování paliv a energií je značná, bude organizační zabezpečení energetického rozvoje zcela nezbytné.

Pouze částečná a nahodilá iniciativa při řešení této problematiky nemůže v žádném případě zajistit optimální řešení a realizaci energetického rozvoje.

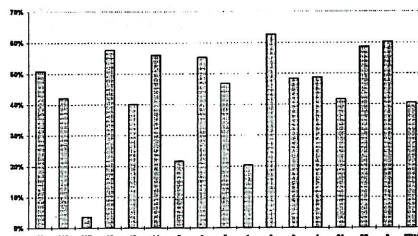
Předpokládané procento snížení emisí škodlivin do ovzduší v roce 2015 vzhledem k výchozímu stavu (oblasti ERN a ERN celkem):

oblasti 10, 11A, 11B, 12, 13	:	okres Česká Lípa
oblast 14	:	okres Děčín / Šluknov
oblasti 5, 6, 7	:	okres Jablonec n.N.
oblasti 1, 2, 3, 4	:	okres Liberec
oblasti 8A, 8B, 9	:	okres Semily

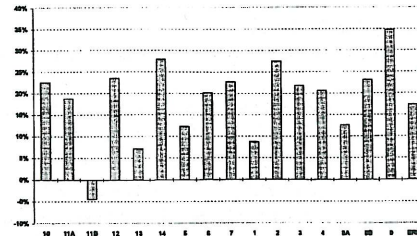
Emise tuhých látek – MO + VO

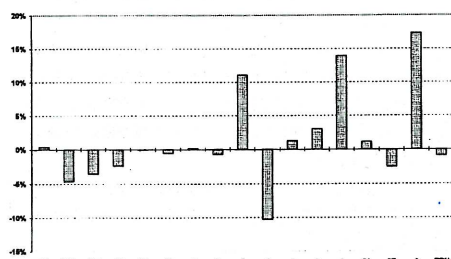
Emise SO2 – MO + VO

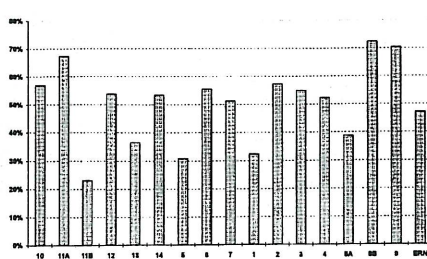
Emise NOx – MO + VO

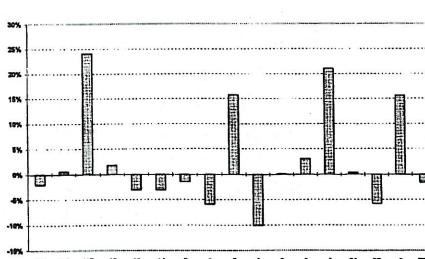
Emise CO2 – MO + VO

Emise SO2 – MO

Emise CO2 – MO

Je proto důležité vytvořit dostatečně profesionální prostředí pro řešení a realizaci energetického středně a dlouhodobého rozvoje pro rozsáhlejší území. Zajištění profesionálního prostředí lze docílit prostřednictvím energetického managementu ERN (EM ERN).

EM ERN musí zajistit metodickou a informační podporu energetického rozvoje ERN a dostatečně účinným způsobem zabezpečit získávání finančních prostředků pro řešení a realizaci energetického rozvoje obcí a měst.

EM ERN by měl být svým začátkem nazáván na ukončení EK ERN a jeho hlavní náplní by mělo být:

- » Napomáhat rozvoji programů úspor a efektivního hospodaření s energií.
- » Průběžně seznamovat obce a města ERN v potřebném rozsahu s výsledky řešení EK ERN a umožnit jim těchto výsledků maximálně využívat pro vlastní potřebu.
- » Podílet se na uplatňování optimálních variant energetického rozvoje obcí a měst při řešení územních plánů v rámci ERN.
- » Podílet se na řešení projektů ochrany životního prostředí a dílčích energetických projektů obcí a měst.
- » Aktivně připravovat podklady pro organizování energetického managementu VÚSC (vyššího územně správního celku).
- » Vzhledem k úzké vazbě energetiky a znečištění ovzduší, plánovanému připojení ČR k EU a z něho vyplývající nutnosti harmonizovat legislativu i v oblasti poskytování informací o stavu životního prostředí (od jednotlivých subjektů s přímou či nepřímou vazbou na energetiku až po nejširší veřejnost), by měl být prostřednictvím činnosti EM ERN zajištěn mechanismus poskytování informací týkajících se stavu životního prostředí.

S touto náplní souvisí samozřejmě i aktualizace informačního zabezpečení energetického rozvoje ERN a stále poskytování informací obcím a městům o postupujícím průběhu realizace energetického rozvoje v rámci celé ERN, především pak jeho české části.

Závěr

Výsledkem EK ERN je vytvoření relačního energetického modelu a navržení energetického rozvoje (modelování).

Energetický rozvoj

Z výsledků modelování energetického rozvoje vyplývají následující obecné závěry:

- » Předpokládá se snížení celkového procenta využití tuhých paliv z původních 35 % na 12 % v roce 2015.
- » Předpokládá se zejména změna struktury spotřeby paliv a energií, nikoliv absolutní nárůst spotřeby.
- » Lze dosáhnout významného snížení emisí do ovzduší, problematičtější je snížení emisí CO₂.
- » Je nutné podpořit a urychlit realizaci programů úspor.
- » Kapacita rozvodných systémů elektrické energie a plynu je dle stanoviška REAS dostatečná pro pokrytí potenciální poptávky.
- » Byla provedena pasportizace všech SCZT v ERN, výsledky jsou k dispozici u řešitele.
- » Pouze při poměrně značném snížení ceny tepla ze SCZT (na 1,4 - 1,2 násobek ceny za tuhá paliva) jsou varianty s významnějším zastoupením CZT proti ZP variantami s nižšími celkovými kumulovanými náklady za opatření paliv a energií k horizontu roku 2015.
- » Možnosti využití větrné a geotermální energie jsou v současné době malé, potenciál využití biomasy je značný. Je však

nutné vyřešit ekonomickou stránku využití biomasy, kdy za současných podmínek není zejména svoz dřevní hmoty rentabilní.

- » Náklady na snížení emisí jsou v relaci se zahraničními poznatky a jsou vysoké na úrovni řádu 100 tis. Kč/t/rok a představují přibližně 10 % HDP odhadovaného pro rok 2015.
- » Celková výše kumulovaných nákladů na zabezpečení energetického rozvoje je pro jednotlivé oblasti na úrovni miliard Kč v cenách roku 1997. Z vyhodnocení ekonomické náročnosti pro optimální energetický rozvoj se projevuje ve sféře MO dominantní, řádově vyšší vliv ekonomické náročnosti související s opatřeními paliv a energií.
- » Analýza nákladů ve sféře maloodběru potvrzuje značnou finanční náročnost přechodu na ekologicky příznivá paliva pro konečného spotřebitele. Z hlediska konečného spotřebitele je rovněž finančně náročná realizace programů úspor.

Relační energetický model

EK ERN je založen na více kritériálním a variantním modelovém řešení středně a dlouhodobého energetického rozvoje obcí, měst a rozsáhlejších územních celků, přičemž prostřednictvím GIS jsou údaje týkající se energetiky jednoznačně propojeny s územím.

Řešení energetického územního rozvoje vyžaduje shromáždění a prověření velkého počtu údajů, vytvoření příslušných algoritmů modelování, využití expertních znalostí, odpovídající interpretaci získaných výsledků, příslušné SW a HW vybavení a vysokou kvalifikaci řešitelů.

REM vychází z podrobné a komplexní analýzy energetiky příslušného území ve všech dílčích oborech a návazně komplexně a koordinovaně z potřebných hledisek modeluje optimální rozvoj energetiky řešeného území.

REM umožňuje plošné zpracování nejen současné, ale na základě formovaných rozvojových strategií i výhledové energetické bilance jakéhokoliv území, dále pak umožňuje postihnout a vyhodnotit jak reálné zdroje rezerv, tak reálné zdroje obnovitelných druhů energií. Pomocí REM je tedy možné vytvořit nejen věrohodný současný bilanční model energetiky daného území, ale je možné do řešení zahrnout i modernizační energetické a ekologické programy, příslušná úsporná opatření a využívání obnovitelných forem energie, jak z hlediska dnešních, tak i budoucích možností.

Model REM může v současné době výrazně přispět k řešení energetické problematiky a podpořit rozhodování zodpovědných činitelů v otázce závažných energetických investic, a to vždy na základě hluboké analýzy problému jako celku.

Doporučení

Energetické koncepty vzhledem k vazbě na územní plány, GIS a informační systémy jako takové se stávají interdisciplinární úlohou:

- » Zadaní energetických konceptů by mělo zohlednit aktuální úroveň stavu a dostupnosti informací v daném území, technické vybavení a personální možnosti příjemce.
- » Řešení energetických konceptů by mělo umožnit postupné zdokonalování celého systému. Pro větší územní celky je role energetického managementu klíčová.
- » Bez podpory státu (systémová opatření, daňové zvýhodnění ap.) je využití alternativních zdrojů energie nepravděpodobné.
- » Zpracování energetických konceptů a v nich navržených doporučení by jednoznačně napomohlo schválení příslušné legislativy týkající se energetiky.
- » Pro hladký průběh řešení a využívání energetických konceptů jsou nutné i legislativní změny upravující práva a povinnosti v oblasti poskytování údajů.

Informace o řešitelých EK ERN:

MARCH CONSULTING

March Consulting, spol. s r.o. je společnost působící v oblasti technického a podnikatelského poradenství se zaměřením na energetiku a životní prostředí. Byla založena v roce 1994 a vychází z tradic a zkušeností své mateřské firmy March Consulting Group, Manchester, Velká Británie, která zahájila svou činnost v České republice v roce 1990.

March Consulting, spol. s r.o. má v současné době deset stálých zaměstnanců různého odborného zaměření a několik externích spolupracovníků. Hlavními oblastmi poradenské činnosti jsou:

- » Energetická politika a strategický rozvoj.
- » Energetický a environmentální management.
- » Regionální energetické koncepce.
- » Úspory energií a studie proveditelnosti.
- » Technicko-ekonomické hodnocení a financování projektů.
- » Marketing a transfer technologií.
- » Průmyslová energetika.

Máme bohaté zkušenosti zejména v oblasti úspor a efektivního využívání energií, energetických investičních studií, regionálních energetických studií, zabezpečení financování projektů. Spolupracujeme s klienty a partnery mezinárodních a nadnárodních institucí, např. direktoriáty Evropské komise, EBRD, World Bank, i s orgány a institucemi státní správy, např. SFŽP, MŽP, MPO, ČEA. Významným zákazníkem je samozřejmě i průmyslová a komunální sféra. Jsme rovněž zapojeni do programů THERMIE, PHARE, VALUE, TACIS, SAVE II.

Naším klientům nabízíme nezávislou poradenskou činnost s individuálním přístupem k jejich potřebám, se širokou nabídkou jednotlivých činností, přičemž neztrácíme ze zřetele širší souvislosti příslušné problematiky. Snažíme se o tvůrčí přístup řešení problémů s vědomím ekologických souvislostí naší činnosti. Můžeme nabídnout kvalitní program školení v nejrůznějších oblastech, v rámci energetického managementu speciální softwarovou podporu.

V rámci programů státních podpor při snižování spotřeby paliv a energií bylo Českou energetickou agenturou zřízeno 'Energetické konzultační a informační středisko' - EKIS ČEA March Consulting. Toto středisko poskytuje poradenské a informační služby související s energeticky úspornými a efektivními opatřeními. Oblasti působení EKIS ČEA March Consulting se kryjí s významnou částí profilu společnosti:

- » Průmyslová energetika.
- » Energetika budov.
- » Energetický management.
- » Energetická legislativa.
- » Regionální energetika.
- » Ekonomická analýza.

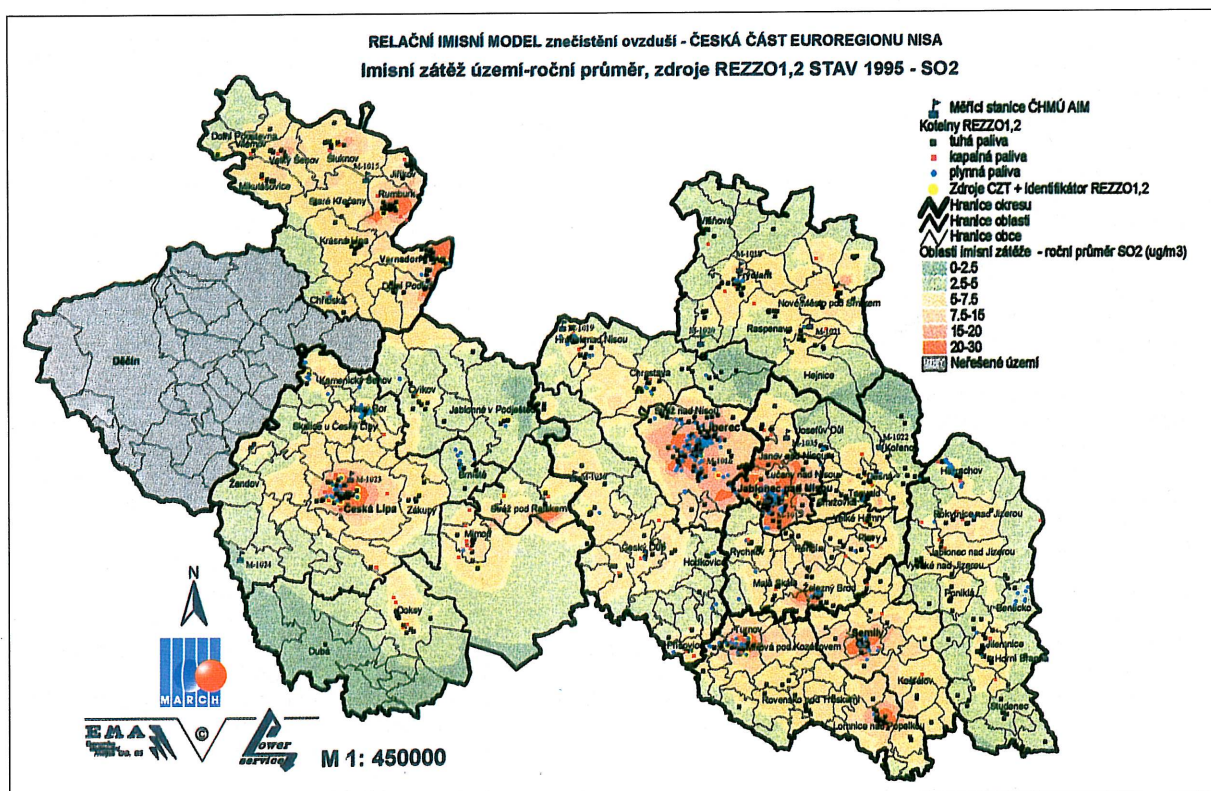
POWER SERVICE

Firma POWER SERVICE Liberec, jako projektově inženýrské pracoviště založené již v r. 1991, se zabývá v rámci své činnosti přednostně a dlouhodobě regionálním a městským energetickým plánováním, kdy výslednými produkty činnosti jsou energetické koncepce všech potřebných úrovní, dále pak konkrétní účast na tvorbě územního energetického managementu.

Firma dále zpracovává a řídila projekty zabývající se využitím obnovitelných a nekonvenčních energetických zdrojů, jako několik realizačních projektů kogenerace, Studii energetického využití biomasy v okrese Liberec a další. Dále inženýrsky řídila konkrétní realizační akce z oboru tepelné energetiky (plynové kotelny, CZT ...).

POWER SERVICE se stala Energetickým konzultačním a informačním střediskem (EKIS) České energetické agentury pro rok 1998, konkrétně jako Městské energetické a poradenské středisko, prakticky s regionální působností. Dva pracovníci firmy jsou přímými poradci v síti EKIS (držitelí osvědčení), další tři odborníci tuto činnost vykonávají též v rámci firmy POWER SERVICE.

Všichni pracovníci firmy mimo školní vzdělání úspěšně absolvovali specializovaná studia a kurzy v energetice průmyslové a komunální a v obchodní a manažerské činnosti.

Joanes ter Haar, velvyslanec Evropské komise v ČR:

Česká republika a strukturální fondy

Cíle strukturálních fondů vycházejí ze smlouvy o Evropské unii, která kromě jiného zdůrazňuje, že hlavním cílem EU je podporovat ekonomický a sociální rozvoj, vysokou míru zaměstnanosti a dosažení vyrovnaného a udržitelného rozvoje, a to prostřednictvím posílení ekonomické a sociální soudržnosti. Obsahuje také ustanovení, dle kterého se EU zaměřuje na snížení rozdílu v úrovni rozvoje jednotlivých regionů a zaostalosti znevýhodněných regionů, včetně venkova.

Se vstupem do Evropské unie se bude i od České republiky očekávat podpora těchto cílů. ČR tím může rovněž získat, jelikož všechny její regiony budou mnohem „chudší“ než je průměr EU. Od politiky a legislativy EU a zejména od vytvoření jednotného trhu se očekává vytvoření podmínek pro udržitelný ekonomický rozvoj. Avšak ne všichni lidé ve všech regionech Unie mají z ekonomického rozvoje stejný prospěch. Proto EU poskytuje investiční fondy, tedy strukturální fondy na podporu investic do těchto regionů a do sektorů, které to nejvíce potřebují pro obnovení rovnováhy.

Rozpočet EU činí v současné době dle rozhodnutí členských států asi 100 miliard ECU. Do strukturálních fondů jde ročně z této částky asi 35 miliard ECU (1 300 miliard Kč).

Rozpočet strukturálních fondů po roce

2000 nebyl členskými státy sice ještě schválen, ale Evropská komise již návrh tohoto rozpočtu podala. V období let 2000 - 2006 EK navrhuje strukturální fondy ve výši 275 miliard ECU. Z této sumy se předpokládá 7 miliard ECU na výdaje v kandidátských zemích před jejich vstupem do EU. Mezi těmito zeměmi je také ČR a s jejich vstupem do EU se počítá v roce 2002. Po jejich přijetí se pro ně dle návrhu EK počítá s částkou 38 miliard ECU ze strukturálních fondů. Komise navrhuje postupné zvyšování finančních zdrojů, neboť předpokládá, že nějakou dobu potrvá, než příjemci získají potřebné zkušenosti pro efektivní využití tak vysokých částek. Navíc by částka poskytovaná ze strukturálních fondů státu neměla překročit čtyři procenta jeho HDP, což pro ČR v současné době představuje asi 60 miliard Kč.

Co musí Česká republika udělat, aby mohla strukturálních fondů využívat?

Především musí být vypracována regionální rozvojová strategie, která by měla obsahovat analýzu silných a slabých stránek ekonomiky a společnosti, a také návrh, jak investice v regionu využít co nejlépe, s cílem dosažení prosperity zbytku Unie. Rozvojovou strategii předloží vláda k posouzení Evropské komisi, která poté vypracuje rámec podpory

společnosti, kterým budou současně stanoveny podmínky, za kterých budou strukturální fondy uvolněny.

Po schválení strategie regionálního rozvoje předloží vláda podrobnější operační programy s podrobným popisem oblastí pro investice a s návrhem rozpočtu na jejich realizaci. Tyto programy mohou být sestaveny jako regionální, například pro severní Čechy, nebo jako horizontální, například pro rozvoj malých a středních podniků. Také operační programy bude schvalovat Evropská komise a poté musí být ustaveny řídicí komise, které budou rozhodovat o financování jednotlivých projektů, navržených v rámci každého operačního programu. Rovněž bude ustavena monitorovací komise, ve které bude zástupce EK a která bude realizaci programů sledovat.

Strukturální fondy budou ČR přístupné až po jejím vstupu do EU. Do té doby však budou stále k dispozici fondy Phare, dále 1,5 miliardy ECU na přípravu ke vstupu do EU, včetně přípravy na strukturální fondy. Od roku 2000 budou k dispozici i předvstupní fondy a navrženo je také dalších 1,5 miliardy ECU (60 miliard Kč) na investice do zemědělství, životního prostředí a dopravy a je tedy nutné se připravit i na tyto zdroje.

(Zkráceno a redakčně upraveno)

Silničáři se dohodli

Koncem května se v Hrádku nad Nisou uskutečnilo českopolské jednání o silničních trasách v prostoru Hrádek nad Nisou - Bogatynia - Zittau. Představitelé organizací pro výstavbu silnic z obou zemí se v úvodu vzájemně informovali o záměrech na svých územích s vazbami na sousední země.

Na české straně je severní obchvat Hrádku nad Nisou a pokračování silnice R 35 z Bílého Kostela do křižovatky Hrádek - sever a dále koncepce postupného budování regionální silniční trasy Jelenia Góra - Nové Město pod Smrkem - Frýdlant - Bogatynia - Zittau - Rumburk - Šluknov - Neustadt, jejíž součástí je i projednávání úsek dopravního řešení v uvedeném trojúhelníku.

Polská strana předložila urbanistickou studii Bogatynské enklávy včetně uvažovaných dopravních tras s vysvětlením svého řešení. Studie zahrnuje mosty severně od Sieniawky do Německa, přeložku silnice Sieniawka - Bogatynia - Kunratice, napojovací bod na hranicích s českou stranou severně od Oldřichova, přeložku silnice Kunratice - Turow severně od Bogatyni a rekonstrukci trasy Sieniawka - Zgorzelec pro nákladní dopravu. Dle polských účastníků jednání je toto řešení německou stranou odsouhlaseno.

Zástupci obou stran se také dohodli na změně kategorizace některých silničních úseků.

Jednání se zatím netýkalo budování nových celnic a odbavovacích prostorů a zařízení. Výsledky tohoto setkání se však stanou jedním z podkladů pro mezivládní jednání, chystané na letošní podzim do Špindlerova Mlýna.

Vysoké školy potřebám Euroregionu Nisa

Rokem 1989 zahájený integrační vývoj ve střední Evropě stál nejen u zrodu Euroregionu Nisa, ale měl za následek i další důležité změny, umožňující rozvoj přeshraniční spolupráce v našem česko-německo-polském trojzemí. Kromě oblasti hospodářské, společenské a kulturní se ukázaly velmi příznivé podmínky pro tento rozvoj i v oblasti školské, navzdory odlišným strukturálním podmínkám i předchozímu vývoji. Na úseku vysokých škol umožňovala navzájem blízká orientace na průmysl a různá hospodářská odvětví řadu možností vzájemné spolupráce.

Tehdy na území Euroregionu Nisa působily Vysoká škola strojní a textilní, dnes Technická univerzita v Liberci, Hochschule für Technik, Wirtschaft und Sozialwesen Zittau/Görlitz, Akademia Ekonomiczna im. O. Langego we Wrocławiu - Widzial Gospodarski Regionalnej i Turystyki v Jeleniej Górze a Politechnika Wroclawska - Filia v Jeleniej Górze. Jejich materiální a personální kapacity umožňovaly součinnost nejen při výchově dalších vysokoškolsky vzdělaných odborníků, ale i při řešení konkrétních každodenních problémů života obyvatel ERN.

Z těchto konkrétních potřeb vzešla souběžně se založením ERN myšlenka založit při dnešní Technické univerzitě Liberec Středisko pro koordinaci výzkumu na vysokých školách v Euroregionu Nisa. Při svém ustavujícím zasedání 9. prosince 1991 se rektori těchto škol rozhodli využívat v rámci Střediska technické vybavení škol i odbornou kvalifikaci jejich pracovníků k prohloubení dosavadních styků.

Do prvního období činnosti Střediska, vedeného tehdy rektorem VŠST Prof. Ing. Zdeňkem Kovářem, CSc., spadá vybudování pracovních skupin z odborníků zúčastněných škol, ale i z dalších odborných institucí.

V roce 1993 byla v rámci Střediska založena Historická komise pro zpracování dějin našeho Euroregionu, která do dnešní doby uspořádala již čtyři mezinárodní symposia věnované této problematice. V roce 1994 se stala členem Střediska i nově založená vysoká škola univerzitního typu, a to Mezinárodní vysokoškolský institut v Žitavě.

Za předsednictví Prof. Dr. Danuty Strahl, děkanky Fakulty regionálního hospodářství a turistiky Ekonomické akademie v Jelení hoře, počalo Středisko s přípravami na vydávání mezinárodního tříjazyčného sborníku pod názvem Vědecká pojednání, v němž jsou publikovány výsledky výzkumných prací pracovníků, ale i studentů těchto vysokých škol s cizojazyčnými resumé, aby byly přístupny co nejširší veřejnosti. Dosud vyšlo pět svazků těchto pojednání, další se připravuje v roce 1998.

Od prvního období činnosti Střediska, vedeného tehdy rektorem HTWS v Zittau. Okruh působnosti dnešních jedenácti odborných sekcí, se v poslední době rozšířil i o obory medicíny a zdravotnictví, takže svou šíři zahrnuje z velké části takřka kompletně problematiku, kterou je třeba v naší oblasti řešit.

Další perspektivy Střediska vyplývají z rozšiřující se vědeckovýzkumné základny účastnických vysokých škol, která umožňuje využít již stávající kontakty a zaměřit se na další konkrétní regionální úkoly, zejména pak na ty, které podporuje Evropská unie v rámci programu Phare CBC.

Doc. PhDr. Rudolf Anděl, CSc.

Budoucnost Programu přeshraniční spolupráce

Stephen Collins, člen delegace Evropské komise v ČR, vedoucí sekce Phare, hovořil při nedávné návštěvě v Liberci o budoucnosti Programu přeshraniční spolupráce v České republice, financovaného z prostředků Phare.

V úvodu se S. Collins zabýval historií a posláním Programu přeshraniční spolupráce, zřízeném Evropskou unií k podpoře ekonomického rozvoje pohraničních regionů České republiky, sousedících se státy EU, tedy s Německem a Rakouskem. Shrnuje rovněž, co všechno je nutné udělat pro to, aby na konkrétní schválené projekty byly z EU poskytnuty peníze a co ještě musí následovat po jejich přidělení. Teprve poté je možné začít s realizací projektu.

„Ze zkušeností víme,“ uvedl S. Collins, „že to může trvat dlouho. Ze 126 miliónů ECU (4,8 miliard Kč), které Evropská komise od roku 1994 přidělila, pouze čtvrtina projektů již začala. Za těchto podmínek nemůžeme očekávat, že státy Evropské unie rády poskytnou peníze na Program přeshraniční spolupráce pokud není zaručeno, že budou brzy investovány. Budou se ptát proč by měly dát dalších 34 miliónů ECU v roce 1998, když na bankovních účtech leží částka tři-

krát vyšší. To je první problém, se kterým jsme se setkali.

Druhým problémem je, že není jasné jaký vliv na rozvoj regionů bude mít uskutečnění všech projektů, které mají být financovány z prostředků Programu přeshraniční spolupráce. Proto některé členské státy EU již chtějí vysvětlit strategii regionálního rozvoje za seznamem projektů čekajících na schválení.

Program přeshraniční spolupráce, největší investiční program EU v ČR, označil S. Collins za adekvátní program INTERREG strukturálních fondů na druhé straně hranice. Třetí problém pak tkví v tom, že i když oba programy jsou spravovány zčásti podobně, neexistuje z hlediska Programu přeshraniční spolupráce žádná strategie regionálního rozvoje, žádné operativní programy, ani nic jiného, co by udávalo celkovou vizi, kterou by měly investice, hrazené tímto programem, splnit.

Navzdory tomu S. Collins věří, že lze nalézt takový způsob reformy Programu přeshraniční spolupráce, který by byl přínosem pro všechny. K tomu je nutné přistoupit na řešení, která formuloval do následujících bodů.

„Za prvé musí být přidělené fondy pro rok 1998 nižší, než byly v minulosti. Nemůžeme totiž obhájit dalších 34 miliónů ECU, když projekty za 92 miliónů ECU z rozpočtu za minulé roky ještě nezačaly.“ Pokud se letos, uvedl dále, podaří zpoždění dohnat tak, aby se ona částka snížila zhruba o polovinu, lze od EU očekávat na rok 1999 částku vyšší, v opačném případě ale hrozí, že do Programu přeshraniční spolupráce nebudou v příštím roce poskytnuty peníze žádné.

„Za druhé,“ pokračoval S. Collins, „musíme reorganizovat Program přeshraniční spolupráce na základě strategií regionálního rozvoje. Pro každý příhraniční region musí být připravena strategie, která ukáže co je v regionu nejvíce zapotřebí, jak budou tyto potřeby uspokojeny a jaké finanční zdroje budou použity.“ Základní dokument, strategie regionálního rozvoje, může podle něho být doplněn, či podložen omezeným počtem sektorálních programů, například životního prostředí, dopravy a podobně.

Za třetí pak konstatoval, že by zadávací dokumentace výběrového řízení měla být již připravena před zařazením projektu do programu Phare, tedy aby vybrané projekty byly na výběrové řízení již připraveny. Tím by se zabránilo zpoždění. Pro projekty shodného investičního zaměření by se měla stanovit určitá kritéria a poté pak v určitém pořadí financovat všechny projekty, které zadaná kritéria splňují. Mnohé schválené, ale nepřipravené projekty totiž blokují peníze, které by mohly být okamžitě použity na projekty již připravené, ale z různých důvodů dosud neschválené.

Euroregion Nisa

Informační zpravodaj české části ERN
Tento projekt je financován z programu Evropské unie Pgare
Fond malých projektů Nisa
Náklad: 1000 výtisků

Adresa: Euroregion Nisa

U jezu 2, 46601 Liberec
tel./fax: 048/5226 273

Redakční rada: Jaroslav Zámečník

Robert Korselt
Miroslav Ulmann

Rediguje: Jaroslav Sedlák

Sazba a graf. úprava:

Jana Havlíková, Kalendář Liberecká

Tisk: Geoprint Liberec

Povoleno OkÚ Liberec pod č. 055/98

 Tento projekt je financován z programu EU Phare CBC Fond malých projektů

Hrádek nad Nisou 12.-14. června 1998

Ve dnech 12. - 14. června byl Hrádek nad Nisou dějištěm oslav trojzemí, jako symbolu spolupráce příhraničních území Německa, Polska a české republiky. Iniciátorem takovýchto oslav byla krátko po vzniku Euroregionu Nisa Žitava, kde se také tyto akce konaly. V minulém roce se oslavy trojmezí poprvé uskutečnily v Bogatynii a letos také v Hrádku nad Nisou. Představitelé těchto tří sousedních měst se dohodli, že nadále se budou v pořadatelství pravidelně střídát, takže příští rok uvítá účastníky opět Žitava.

Obsahem oslav je pestrý společenský, kulturní a sportovní pořad, ve kterém se představují lidé ze všech tří příhraničních území, které je navíc i centrem Euroregionu Nisa. Po oficiálním zahájení s projevy starostů všech tří měst, se pak na různých místech ve městě po tři dny koncertovalo, tančilo i sportovalo a to i navzdory nepříznivému počasí. Z nespočtu kulturních akcí uvedme například vystoupení dechové kapely z Elektrárny Turow, harmonikářů ze Žitavska se souborem lidových tanců, Fit studia - Aerobic z Hrádku nad Nisou a řady dalších souborů a skupin. Vedle silničního běhu městem se hrál stolní tenis, turnaj v kopané, v tenisu, v odbíjené a v pozemním hokeji. K oslavám patřily ukázky uměleckých řemesel, různé atrakce, táborák, ohňostroj, ukázky hasičské techniky a dalších. Akce byla podpořena z programu Phare CBC a její premiéra v Hrádku nad Nisou se opravdu vydařila.

